

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੇ.
ਪਰਮਜੀਤ ਸੂਦ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ
2015 ਦਾ CWP ਨੰ. 24992
ਸਤੰਬਰ 09, 2016

**ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1970—ਆਰ.ਐਲ. 6.17—ਵਾਲੀਅਮ-2—
ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ
ਪੂਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।**

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ , ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ
ਸਿਰਫ 50% ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਰਮਨ ਗੋਕਲਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ।

ਰਜਤ ਬਾਂਸਲ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ.(ਮੌਖਿਕ)

(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਸ ਰਿੱਟ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਸਨੇਹ ਲਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ 50% ਦੀ ਬਜਾਏ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ
ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ/ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਤਨੀ।

(2) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਰਮਜੀਤ ਸੂਦ ਨੇ ਆਪਣੀ
ਪਤਨੀ ਕਮਲਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 02.10.1988 ਨੂੰ ਸਨੇਹ ਲਤਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ
ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਭੰਗ
ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਚ.ਐਮ.ਏ ਕੇਸ ਨੰ. 21.02.1987 ਨੂੰ 1986 ਦਾ 48.

(3) ਸਨੇਹ ਲਤਾ 30.04.2001 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਜੇਬੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 01.10.2012 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨੇਹ
ਲਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ 24.10.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-4) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ
ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ 50% ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ
ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(4) ਰਾਜ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਂ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਗੁਲਸ਼ਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ।

ਲਾਲ (ਭਤੀਜਾ) ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਨੇਹ ਲਤਾ ਨੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸੂਦ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 24.10.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-4) ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ 50% ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ

(5) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(6) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ-2 ਦੇ ਨਿਯਮ 6.17, ਨੋਟਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“6.17:- ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ:-

(a) 1 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ; ਅਤੇ

(b) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜੋ 30 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, 1964 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੋਟ .- ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, 1964 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜਾਂ ਮਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(7) ਉਕਤ ਨਿਯਮ 6.17 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਨੋਟਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(a) ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਪਰਿਵਾਰ" ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ:-

(a) ਇੱਕ ਮਰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ;

(b) ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ, ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(c) 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪੁੱਤਰ;

(d) 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ

(Kuldip Singh, J.)
ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(e) ਮਾਪੇ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ

ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਛੱਡਿਆ ਹੋਵੇ।

ਨੋਟ 1.- (c) ਅਤੇ (d) ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ 2.- ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(b) ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗੀ-

(a) ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ;

(b) ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ

(c) ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ, ਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

XXXXXX

ਨੋਟ 1.- ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੇ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਧਵਾ ਕੋਈ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ 2.- ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ, ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਨੋਟ 3. – ਨੋਟ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅਤੇ

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ 3 .- ਨੋਟ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਸੀ ਸਮੇਂ. ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ 4.- ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਾਂਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ। ਫਾਰਮ, ਏ. ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ (ਭਾਵ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ) ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(8) ਨਿਯਮ 6.17 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਤਨੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਏ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ; ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੇ ਧੀਆਂ।

(9) ਨਿਯਮ 6.17 ਦਾ ਉਪ ਨਿਯਮ 4 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ 6.17 (4) ਦਾ ਨੋਟ 1 ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(10) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਸਿਰਫ 50% ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਰ P-3 ਅਤੇ 12) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 50% ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਨੇਹ ਲਤਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 24.10.2006 (ਅਨੈਕਸਰ P4) ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਵਿਸ਼ਾ: ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ - ਇਸਦਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. Pen/Clari.Vol.VIII/ 05-06/7900 ਮਿਤੀ 10.10.2005 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੀਐਸਆਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 6.17 (4) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੋਲ. II, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ

(*Kuldip Singh J.*)

ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੇ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਧਵਾ ਕੋਈ ਯੋਗ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਦੋ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਚੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ

ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਫ $\frac{1}{2}$ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਯੋਗ।

(11) ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਭਤੀਜੀ-ਸਨੇਹ ਲਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਵੇ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਨੇਹ ਲਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 01.10.2012 ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

ਤੇਜਿੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ